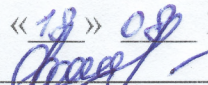

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра облікових технологій та бізнес-аналітики

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «18» 08 2022 № 7
Голова НМР С.А. Супруненко

Робоча програма
навчальної дисципліни
“Робота з даними в економічній журналістиці”
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань: 06 «Журналістика»
спеціальність: 061 «Журналістика»
ОПП «Економічна журналістика»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Робота з даними в економічній журналістиці» складена на основі освітньо-професійної програми «Економічна журналістика» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою Університету “26” 04 2021 року, протокол №5.

Укладач

Я.О. Остапенко, доцент, к.е.н., кафедра
облікових технологій та бізнес-аналітики

Рецензенти:

Т.С. Гиріна, д. н. із соц. ком., доцент, в.о.
завкафедри мовної підготовки та соціальних
комунікацій

Н.В. Параниця, доцент, к.е.н., кафедра
облікових технологій та бізнес-аналітики

Гарант освітньої програми:

Н.І. Зикун, д. н. із соц. ком., професор,
професор кафедри мовної підготовки та
соціальних комунікацій

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою облікових технологій та бізнес-аналітики, протокол від “03” 08. 2022 р. №1

Завідувач кафедри

Т.М. Паянок, доцент, к.е.н

Розглянуто і схвалено вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від “16” 08. 2022р. №1

Голова вченої ради Факультету ПСОА

В.М. Краєвський, професор, д.е.н

В.о.завідувача сектору науково-методичного
забезпечення освітнього процесу

Л. Мілімко

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

	Стор.
1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ	8
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	13
5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ	19
6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	19
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	20

1. ПЕРЕДМОВА

Мета навчальної дисципліни "Робота з даними в економічній журналістиці": оволодіння інструментарієм оброблення інформації в економічній журналістиці з використанням комп'ютерних технологій, засвоєння теоретичних і практичних знань з основ створення та функціонування інформаційних систем і технологій аналізу досліджень в економічній журналістиці.

Завдання навчальної дисципліни:

формування у студентів розуміння теоретичних основ методів обробки і аналізу даних в економічній журналістиці, уміння збирати, узагальнювати та аналізувати економічні показники журналістики, обирати адекватні методи обробки економічних даних та коректно їх використовувати.

Методи та форми навчання.

Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної її підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні, наочні, практичні методи;
- індуктивний та дедуктивний методи;
- творчі, проблемно-пошукові методи;
- індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача, самостійна робота;

2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання;
- методи стимулювання обов'язку та відповідальності.

3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- письмовий контроль;
- тестові методи;
- контрольна перевірка;
- диференційований залік.

Форми навчання: денна, заочна

Форми організації занять.

Основними формами організації занять з дисципліни є лекції, практичні заняття, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота студентів.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Засобами діагностики успішності навчання під час викладання дисципліни є розгляд теоретичних питань, питань понятійного апарату(у вигляді тестів), розв'язок практичних завдань, виконання індивідуально-консультаційної та самостійної роботи, написання контрольних робіт. Контрольні заходи під час викладання дисципліни передбачають:

- поточний контроль знань: здійснюється протягом семестру під час виконання практичних робіт;
- модульний контроль: проводиться з урахуванням поточного контролю. Проводиться у формі контрольних робіт.

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Робота з даними в економічній журналістиці» є диференційований залік.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	Рівень вищої освіти: для підготовки здобувачів вищої	Обов'язкова	

	освіти першого (бакалаврського) рівня	
Модулів - 2	Галузь знань 06 «Журналістика»	Рік підготовки:
Змістових модулів - 2		1-й 1-й
Загальна кількість годин –120		Семестр
		2-й 2-й
		Лекції
		12 год 4
		Практичні
		28 4
		Самостійна робота
		78 год 110
	Спеціальність 061 «Журналістика»	Індивідуально-консультаційна робота:
	Освітня програма «Економічна журналістика»	2 год. 2 год.
		Форма семестрового контролю: диференційований залік

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу «Робота з даними в економічній журналістиці» здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі журналістики, пов'язані з пошуком, опрацюванням, аналізом, генеруванням та транслюванням економічної інформації з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, критичного оцінювання фактів.

ЗК04. Здатність здобувати нові знання для виконання завдань у нестандартних ситуаціях.

ЗК08. Здатність на основі інформаційних технологій застосовувати наукові методики збирання, оброблення та інтерпретації даних.

Спеціальні компетентності спеціальності:

СК 03. Здатність комплексно й критично осмислювати проблеми у професійній та/або дослідницькій діяльності з використанням інтегрованого (міжпредметного) інструментарію.

СК 04. Здатність виконувати складні професійні завдання й вирішувати складні професійні та/або дослідницькі проблеми на основі постійного оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

СК 05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК 10. Здатність здійснювати професійну діяльність на основі знання принципів формування медійних екосистем.

СК 11. Здатність кваліфіковано й професійно відображати діяльність у фінансово-економічній сфері на основі загальнонаукових і економічних знань.

СК 12. Здатність працювати на основі аналізу загальної економічної ситуації, знання специфіки висвітлення в ЗМІ основних економічних, фінансових тем.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмними результатами навчання є:

- ПРО3.** Використовувати здобуті нові знання для виконання завдань у нестандартних ситуаціях.
- ПРО6.** Використовувати інформаційні ресурси й сучасні бази даних з економічної проблематики у професійній діяльності чи дослідницькій роботі.
- ПР12.** Оцінювати проблемні питання в діяльності сучасних медіаорганізацій, застосовуючи знання з різних предметних галузей.
- ПР14.** Кваліфіковано й професійно відображати діяльність у фінансово-економічній сфері на основі загальнонаукової й економічної підготовки.
- ПР16.** Володіти навичками цілісного підходу до аналізу проблем, приймати нестандартні рішення, вирішувати проблемні ситуації.
- ПР18.** Володіти навичками фахового відображення суспільної діяльності – таких сегментів, як фінансовий, економічний, зокрема публічні фінанси, аналітика і прогнозування економічних процесів, аналіз банківської діяльності, фінансова глобалізація і регіоналізм тощо.

2.4. ПЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумовами вивчення даного предмету є:

«Публічні фінанси», «Сучасний український економічний медіадискурс», «Тренди сучасної економічної журналістики», «Управління державними і публічними фінансами», «Український економічний медіадискурс», «Інформаційні ресурси й сучасні бази даних з економічної проблематики».

Дисципліни, які будуть базуватися на даній дисципліні:

«Журналістські розслідування», «Міжнародні стратегічні комунікації», «Мегатенденції світового розвитку й глобальні проблеми сучасності», Підготовка та захист випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи.

2.5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

" РОБОТА З ДАНИМИ В ЕКОНОМІЧНІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ "

денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин					
		Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Індивідуально-консультаційна робота (год.)	Самостійна робота студента (год.)	Всього (год.)
Модуль 1							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I = 2 ЗАЛКОВИХ КРЕДИТИ (60 год.)							
1	Основні поняття, що використовуються при аналізі даних у економічній журналістиці. Збір та візуалізація даних.	1	2	-	1	9	13
2	Статистичні показники в економічній журналістиці	1	4	-	-	10	15
3	Варіаційні дані в економічній журналістиці: описова статистика.	2	4	-	-	10	16
4	Вибірковий метод у економічній журналістиці	2	4	-	-	10	16
Всього по модулю		6	14	-	1	39	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок лабораторного заняття -40 хв.)							
Модуль 2							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I = 2 ЗАЛКОВИХ КРЕДИТИ (60 год.)							
5	Кореляційний аналіз в економічній журналістиці	1	2	-	-	9	12

6	Регресійний аналіз в економічній журналістиці	1	4	-	-	10	15
7	Методи дослідження та аналізу показників динаміки в економічній журналістиці	2	4	-	1	10	17
8	Методи аналізу тенденції розвитку в економічній журналістиці	2	4	-	-	10	16
Всього по модулю		6	14	-	1	39	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок лабораторного заняття -40 хв.)							
Форма підсумкового контролю – диф. залік							
Разом		12	28	-	2	78	120

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
" РОБОТА З ДАНИМИ В ЕКОНОМІЧНІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ "**
заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин					
		Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Індивідуально-консультаційна робота (год.)	Самостійна робота студента (год.)	Всього (год.)
Модуль 1							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I = 2 ЗАЛКОВИХ КРЕДИТИ (60 год.)							
1	Основні поняття, що використовуються при аналізі даних у економічній журналістиці. Збір та візуалізація даних.	-	-	-	1	13	14
2	Статистичні показники в економічній журналістиці	1	-	-	-	14	15
3	Варіаційні дані в економічній журналістиці: описова статистика.	1	2	-	-	14	17
4	Вибірковий метод у економічній журналістиці	-	-	-	-	14	14
Всього по модулю		2	2	-	1	55	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок лабораторного заняття -40 хв.)							
Модуль 2							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I = 2 ЗАЛКОВИХ КРЕДИТИ (60 год.)							
5	Кореляційний аналіз в економічній журналістиці	2	2	-	-	13	17
6	Регресійний аналіз в економічній журналістиці	-	-	-	-	14	14
7	Методи дослідження та аналізу показників динаміки в економічній журналістиці	-	-	-	1	14	15
8	Методи аналізу тенденції розвитку в економічній журналістиці	-	-	-	-	14	14
Всього по модулю		2	2	-	1	55	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок лабораторного заняття -40 хв.)							
Разом		4	4	-	2	110	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕМА 1. Основні поняття, що використовуються при аналізі даних у економічній журналістиці. Збір та візуалізація даних.

План лекційного заняття

1. Поняття даних в економічній журналістиці.
2. Класифікація ознак даних за шкалами вимірювання.
3. Способи збору даних.
4. Візуалізація даних.

План практичного заняття

1. Збір економічних даних.
2. Графічне відображення даних з використанням прикладних програм.
3. Аналіз отриманих результатів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Ознаки і змінні.
2. Шкали вимірювання ознак.
3. Сукупності, ранжування.
4. Усереднені показники і шкали вимірювання.
5. Міри розсіювання.
6. Частотні розподіли даних.

У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Особливості предмета дисципліни “Робота з даними в економічній журналістиці”;
2. Необхідність використання даних для аналізу в економічній журналістиці.
3. Використання прикладних програм для роботи з даними в економічній журналістиці.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що вивчає дисципліна “Робота з даними в економічній журналістиці”?
2. Охарактеризуйте предмет дисципліни.
3. Які використовуються методи при аналізі даних?
4. Типи даних в економічній журналістиці.
5. Які особливості застосування методів аналізу даних в економічній журналістиці?

Рекомендовані літературні джерела :

основна [3-5,7,8]

допоміжна [4,6]

інформаційні ресурси Інтернет [1,3]

міжнародні видання [1,6]

ТЕМА 2. Статистичні показники в економічній журналістиці.

План лекційного заняття

1. Суть і види статистичних показників в економічній журналістиці.
2. Абсолютні статистичні величини, їх види та одиниці виміру.
3. Відносні величини і умови їх використання в економічній журналістиці.
4. Суть і умови використання середніх величин. Види середніх величин.

План практичного заняття

1. Визначення абсолютних, відносних та середніх величини.
2. Аналіз отриманих результатів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості застосування статистичних показників в економічній журналістиці.
2. Особливості застосування абсолютних величин економічній журналістиці.
3. Особливості застосування відносних величин економічній журналістиці.
3. Особливості застосування середніх величин економічній журналістиці.

Перелік питань для самоконтролю

1. Суть і види статистичних показників.
2. Абсолютні статистичні величини, їх види та одиниці виміру.
3. Відносні величини і умови їх використання в економічній журналістиці.
4. Середні величини і умови їх використання в економічній журналістиці.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [2,5]
 допоміжна [2,3]
 інформаційні ресурси Інтернет [1,3,6]
 міжнародні видання [1-3]

ТЕМА 3. Варіаційні дані в економічній журналістиці: описова статистика.

План лекційного заняття

1. Характеристики центру розподілу в економічній журналістиці.
2. Варіація в економічній журналістиці.
3. Розрахунок та аналіз показників описової статистики в економічній журналістиці.

План практичного заняття

1. Формування дискретного ряду розподілу запропонованих економічних процесів.
2. Визначення основних показників описової статистики та аналізу рядів розподілу.
3. Аналіз отриманих показників.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Атрибутивний ряд розподілу в економічній журналістиці.
2. Варіаційний ряд розподілу в економічній журналістиці.
3. Мода і медіана в рядах розподілу.
4. Використання пакетів прикладних програм для розрахунку показників описової статистики в економічній журналістиці.

У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок.

Перелік питань для самоконтролю

1. Складові статистичних рядів розподілу.
2. Суть та види середньої величини.
3. Особливості розрахунку моди та медіани в рядах розподілу.
4. Використання описової статистики в економічній журналістиці.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [1-5]

допоміжна [1-3]
 інформаційні ресурси Інтернет [1-3]
 міжнародні видання [1-3]

ТЕМА 4. Вибірковий метод у економічній журналістиці

План лекційного заняття

1. Суть вибіркового спостереження.
2. Види вибірки і способи відбору
3. Обчислення похибок вибірки .
4. Визначення необхідного обсягу вибірки.

План практичного заняття

1. Формування вибіркової сукупності за економічними даними.
2. Визначення середньої та граничної помилки.
3. Визначення необхідної чисельності вибірки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Теоретичні основи вибіркового методу.
  2. Обчислення помилок репрезентативності при різних способах відбору.
  3. Організація вибіркового спостереження та практика його застосування в економічній журналістиці.
- У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок, або конспектують дані питання в окремий зошит.

Перелік питань для самоконтролю

1. Переваги та недоліки вибіркового методу.
2. Відмінність між генеральною сукупністю і вибіркою.
3. Основні види формування вибірки.
4. Алгоритм розрахунку мінімального обсягу вибірки.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [2,3]
 допоміжна [3]
 інформаційні ресурси Інтернет [2-4]
 міжнародні видання [3]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ТЕМА 5. Кореляційний аналіз в економічній журналістиці

План лекційного заняття

1. Поняття взаємозв'язків між явищами і процесами. Види взаємозв'язків.
2. Методи визначення та аналізу взаємозв'язків в економічній журналістиці.
3. Кореляційний аналіз в економічній журналістиці.

План практичного заняття

1. За результатами економічних досліджень визначення наявності, тісноти та напрямку взаємозв'язку між ознаками, з використанням кореляційного аналізу.
2. Аналіз отриманих показників.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття функціонального зв'язку між ознаками.
2. Стохастичний зв'язок між ознаками.
3. Поняття кореляційного зв'язку.
4. Графічний метод виявлення взаємозв'язку.
5. Використання пакетів прикладних програм для розрахунку показників для виявлення взаємозв'язку між ознаками в економічній журналістиці.

Перелік питань для самоконтролю

Визначення взаємозв'язку між ознаками в економічній журналістиці.

1. Види взаємозв'язків.
2. Статистичні показники для визначення наявності, тісноти та напрямку взаємозв'язків.
3. Використання прикладних програм для розрахунку та аналізу показників взаємозв'язків в економічній журналістиці.

У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [1-5]
 допоміжна [2,3]
 інформаційні ресурси Інтернет [2,4-6]
 міжнародні видання [2,3]

ТЕМА 6. Регресійний аналіз в економічній журналістиці

План лекційного заняття

1. Сутність та види регресійного аналізу.
2. Порядок здійснення регресійного аналізу.

План практичного заняття

1. За результатами економічних досліджень визначення наявності, тісноти та напрямку взаємозв'язку між ознаками, з використанням регресійного аналізу.
2. Аналіз отриманих показників.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Значення регресійного аналізу для статистичного дослідження в економічній журналістиці.
2. Характеристика взаємозв'язків при використанні дисперсійного аналізу в економічній журналістиці.
3. Особливості використання пакетів прикладних програм для регресійного аналізу економічних процесів.

У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок.

Перелік питань для самоконтролю

1. Поняття регресійного аналізу в економічній журналістиці.
2. Визначення взаємозв'язку в регресійному аналізі економічних процесів.
3. Використання прикладних програм в дисперсійному аналізі економічних процесів.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [4,5]
 допоміжна [2,3]

інформаційні ресурси Інтернет [1,3,6]
міжнародні видання [1-3]

ТЕМА 7. Методи дослідження та аналізу показників динаміки в економічній журналістиці.

План лекційного заняття

1. Суть і складові динамічного ряду. Види рядів динаміки.
2. Статистичні характеристики динамічних рядів та їх взаємозв'язок.
3. Економічна суть та техніка розрахунку середніх значень основних характеристик рядів динаміки.

План практичного заняття

1. Визначення та аналіз показників динаміки базисним способом.
2. Визначення та аналіз показників динаміки ланцюговим способом.
3. Визначення середніх показників динаміки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Абсолютний приріст та його значення в економічних дослідженнях.
2. Темп зростання та його значення в економічних дослідженнях.
3. Темп приросту та його значення в економічних дослідженнях.
4. Абсолютне значення одного відсотка приросту та його значення в економічних дослідженнях.
5. Особливості використання прикладних програм для аналізу рядів динаміки в економічних дослідженнях.

У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Види показників динаміки в економічній журналістиці.
2. розрахунок показників динаміки з використанням прикладних програм.

Перелік питань для самоконтролю

1. Складові ряди динаміки. Види рядів динаміки.
2. Характеристики рядів динаміки, їх розрахунок та значення.
3. Середня характеристики рядів динаміки.
4. Використання прикладних програм для аналізу рядів динаміки в економічній журналістиці.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [1-5]
допоміжна [1-3]
інформаційні ресурси Інтернет [2-6]
міжнародні видання [1-3]

ТЕМА 8. Методи аналізу тенденції розвитку в економічній журналістиці

План лекційного заняття

1. Поняття тенденції розвитку.
2. Методи та способи виявлення тенденції розвитку.
3. Поняття екстраполяції та інтерполяції.

План практичного заняття

1. Визначити тенденцію розвитку досліджуваного економічного явища.
2. Спрогнозувати розвиток економічних показників на найближчі періоди.
3. Зробити висновки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття екстраполяції в економічних дослідженнях.
2. Поняття інтерполяції в економічних дослідженнях.
3. Прогнозування за виявленою тенденцією.
4. Використання прикладних програм для виявлення тенденції розвитку економічних процесів.
У результаті вивчення рекомендованої літератури студенти пишуть реферат обсягом до 10 сторінок.

Перелік питань для самоконтролю

1. Тенденція розвитку та її види.
5. Методи виявлення тенденції в економічній журналістиці.
2. Екстраполяція та інтерполяція в економічній журналістиці..
3. Прогнозування за тенденцією розвитку.
4. Особливості використання прикладних програм для виявлення тенденції розвитку в економічній журналістиці.

Рекомендовані літературні джерела :

основна [1,3,5]

допоміжна [2,3]

інформаційні ресурси Інтернет [3-5]

міжнародні видання [1,3]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Робота з даними в економічній журналістиці»

Денна форма навчання

		Модуль 1				Контрольний захід №1 = 7 балів	Диференційований залік -50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів +50 балів (диференційований залік)
Загальна кількість балів за модулем 1	Теми	22						
	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4				
Виконання практичної роботи	2	4	4	4				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	1	-	-	-				
Модулі		Модуль 2						
Загальна кількість балів за модулем 2	Теми	23						
	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8				
Виконання практичної роботи	2	4	4	4				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних				Контрольний захід №2 = 7			

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1					
Загальна кількість балів за модулем 1	25					
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4		
Виконання практичної роботи	-	-	10	-		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	5	-	-	-		
Модулі	Модуль 2				Контрольний захід №2 = 10 балів	
Загальна кількість балів за модулем 1	25					
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8		
Виконання практичної роботи	10	-	-	-		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	-	-	5	-		

Критерії оцінювання практичних робіт:

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 балів	Глибоко і всебічно розкрито зміст практичних завдань. Правильно вирішено усі завдання роботи. Правильно оформлена та захищена практична робота з розгорнутим записом розв'язування завдання.
1 бал	Не достатньо розкрито зміст практичних завдань, допущено при цьому суттєві неточності. Правильно вирішено меншість завдань роботи. Можливі помилки в обчисленнях, які впливають на подальший хід розв'язування. Отримані висновки можуть бути неправильними або неповними.
0 балів	Не виконана практична робота.

Критерії оцінювання контрольних робіт:

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 балів	Глибоко і всебічно розкрито зміст завдань практичного характеру. Правильно вирішено усі тестові завдання. Правильно виконана, та оформлена робота з розгорнутим записом розв'язування завдання.
1 бал	Не достатньо розкрито зміст завдань практичного характеру, допущено при цьому суттєві неточності. Правильно вирішено меншість тестових завдань. Можливі помилки в обчисленнях, які впливають на подальший хід розв'язування. Отримані висновки можуть бути неправильними або неповними.
0 балів	Не виконана контрольна робота.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Глибоко і всебічно розкрито зміст теоретичних питань. Правильно виконана, та оформлена робота з розгорнутим записом завдання.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти. Не виконані завдання індивідуальної роботи.

Підсумкова кількість балів з дисципліни складається з сумарної кількості балів за всі види робіт.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	

Підсумкова кількість балів з дисципліни складається з сумарної кількості балів за всі види робіт.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	

Підсумкова кількість балів з дисципліни складається з сумарної кількості балів за всі види робіт.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	

			незначна			
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi; контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок			
60-69	D	задовiльно	Здобувач вищої освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих	Середнiй (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi			
35-49	FX	незадовiльно	Здобувач вищої	Низький	незадовiльно	не зара-

		з можливістю повторного складання семестрового контролю	освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	(рецептивно-продуктивний)		ховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	залік
90-100	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре			
60-69	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Здобувачі вищої освіти, які набрали за семестр з дисципліни (за результатами ПМК) від 35 до 49 балів (оцінка за ЕКТС – FX) мають право на **повторне складання ПМК**. В цьому випадку при ліквідації академічної заборгованості бали, отримані за поточні, модульні контролі та індивідуально-самостійну роботу, не враховуються. Нова оцінка складається як сумарна кількість балів, одержана за написання письмової залікової роботи (max =100).

Академічна заборгованість вважається ліквідованою, якщо здобувач вищої освіти набрав у сукупності не менше 50 балів.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі усних і письмових відповідей на практичних заняттях, тестів, ситуаційних завдань, кейсів, ділових ігор, письмових контрольних заходів, індивідуально-консультативної роботи, виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань до поточного контролю з курсу “Робота з даними в економічній журналістиці”

1. Поняття пакету прикладних програм.
2. Програмне забезпечення інформаційної системи аналізу даних.
3. Застосування прикладних програм аналізу даних в навчальному процесі.
4. Пакети прикладних програм для аналізу даних в економічній журналістиці.
5. Огляд основних прикладних програм аналізу даних в економічній журналістиці.
6. Поняття статистичного ряду розподілу. Види рядів розподілу.
7. Характеристики центру розподілу в статистичних рядах розподілу.
8. Розрахунок та аналіз показників описової статистики за допомогою пакетів прикладних програм.
9. Поняття взаємозв'язків між явищами і процесами, що відбуваються в суспільному житті.
10. Види взаємозв'язків.
11. Показники визначення та аналізу взаємозв'язків між явищами.
12. Використання комп'ютерних технологій для розрахунку та аналізу показників взаємозв'язку.
13. Сутність дисперсійного аналізу в статистиці.
14. Види та значення дисперсій.
15. Визначення взаємозв'язку в дисперсійному аналізі.
16. Використання комп'ютерних технологій для дисперсійного аналізу.
17. Поняття рядів динаміки. Види рядів динаміки.
18. Показники рядів динаміки та їх характеристика.
19. Взаємозв'язок показників динаміки.
20. Використання прикладних програм для аналізу рядів динаміки.
21. Поняття тенденції розвитку.

22. Методи та способи виявлення тенденції розвитку.
23. Використання комп'ютерних програм для виявлення тенденції розвитку.
24. Сезонні явища в економічній журналістиці.

Перелік питань підсумкового контролю навчальної дисципліни “Робота з даними в економічній журналістиці”

1. Що вивчає дисципліна “Робота з даними в економічній журналістиці”? Охарактеризуйте предмет дисципліни..
2. Що являє собою аналіз даних?
3. Які принципи використання аналізу даних в економічній журналістиці?
4. Які існують методи аналізу даних?
5. Які особливості застосування методів аналізу даних в економічній журналістиці?
6. Сутність ряду розподілу.
7. Складові ряду розподілу.
8. Види рядів розподілу.
9. Особливості рядів розподілу в психології.
10. Поняття моди та медіани.
11. Суть та види середньої величини.
12. Особливості розрахунку моди та медіани в економічній журналістиці.
13. Використання прикладних програм для розрахунку та аналізу показників описової статистики в економічній журналістиці.
14. Визначення взаємозв'язку між ознаками в економічній журналістиці.
15. Види взаємозв'язків.
16. Статистичні показники для визначення наявності, тісноти та напрямку взаємозв'язків.
17. Використання прикладних програм для розрахунку та аналізу показників взаємозв'язків в економічній журналістиці.
18. Поняття дисперсійного аналізу в економічній журналістиці.
19. Види дисперсій в статистиці.
20. Визначення взаємозв'язку в дисперсійному аналізі.
21. Особливості використання прикладних програм в дисперсійному аналізі в економічній журналістиці Складові ряді динаміки. Види рядів динаміки.
22. Характеристики рядів динаміки, їх розрахунок та значення.
23. Середня характеристики рядів динаміки.
24. Особливості використання прикладних програм для аналізу рядів динаміки в економічній журналістиці.
25. Тенденція розвитку та її види.
26. Методи виявлення тенденції.
27. Екстраполяція та інтерполяція в економічній журналістиці.
28. Прогнозування за тенденцією розвитку.
29. Особливості використання прикладних програм для виявлення тенденції розвитку в економічній журналістиці.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бахрушин В.Є. Методи аналізу даних : навчальний посібник для студентів. Запоріжжя : КПУ, 2011. 268 с.
2. Заєць С.В., Томіленко В.М. Статистика - Statistics: підручник. Ірпінь: ВЦ НУДПСУ, 2015. 512 с.
3. Краєвський В. М., Остапенко Я. О., Параниця Н. В. Статистика. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 218 с.

4. Майборода Р.Є., Сугакова О.В. Статистичний аналіз даних за допомогою пакету STATISTICA URL: <http://matphys.rpd.univ.kiev.ua/downloads/courses/mmatstat/StatAn.doc>
5. Паянок Т.М., Задорожня Т.М. Статистичний аналіз даних : навчальний посібник. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 312 с.
6. Програми для математичної і статистичної обробки даних URL: <http://chem-bio.com.ua/aspirant/grant/item/>
7. Функції Excel (за категоріями) URL :<https://support.office.com/uk-ua/article>

Додаткова:

1. Алан Дебни. Статистика, базовий курс в коміксах. К.: Центр учбової літератури, 2016. – 240 с.
2. Василенко Ж.В. Программное обеспечение по статистическому анализу данных. Методология сравнительного анализа URL: http://www.giac.unibel.by/sm_full.aspx?guid=8313
3. Паянок Т. М., Лаговський В. В., Краєвський В. М., Новицька Н. В., Задорожня Л. А., Дудко В. С., Задорожня Т. М., Остапенко Я. О., Параниця Н. В., Прокопенко В. В. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2019, 426 с.
4. Остапенко Я.О. Програмні продукти статистичних та економіко-математичних досліджень в економіці. International Scientific Conference Anti-Crisis Management: State, Region, Enterprise: Conference Proceedings, Part III, November 17th, 2017. Le Mans, France: Baltija Publishing. P.48-50

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сервер Верховної Ради України. URL : www.rada.gov.ua
2. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL : www.kmu.gov.ua
3. Національний банк України. URL : www.bank.gov.ua
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL : www.me.gov.ua
5. Міністерство фінансів України. URL : www.minfin.gov.ua
6. Державна служба статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua

Міжнародні видання

1. Andry Field. Discovering Statistics using SPSS URL : <https://in.sagepub.com/.../-discovering-statistics-using...spss-statistics/>
2. Bentler P. M. EQS 6 Structural Equations Program Manual. Encino, CA: Multivariate Software, Inc., 2006. – 418 p.
3. Byrne B. M. Structural Equation Modeling With AMOS: Basic Concepts, Applications, and Programming. 2nd ed. Multivariate applications series. New York : Taylor & Francis Group, 2010. – 396 p.
4. Harrington D. Confirmatory factof analysis. – New York : Oxford University Press, Inc., 2009. – 122 p.
5. Joseph F. Healey. Statistics: A tool for Social Research URL : <https://www.amazon.-com/Statistics-Research-Joseph-F-Healey>
6. Kline R. B. Principles and practice of structural equation modeling. 3rd ed. – New York : The Guilford Press, 2011. – 432 p.